

בתולה נשאת פרק ראשון כתובות

טו.

עין משפט
נר מצוה

בקרונות של יפורי. זיוס השוק שסיעות ושירות ממקום אחר באות **שס: ודרכי אמי.** דהשתא איכא רוב סיעה ורוב העיר: **נבעלס בקרונות.** משמע על הקרון: **נבעלס לעיר: כשרה לכהונה.** דקאמר והוא כשרים עוברת שס דליכא למימר שמהם היה: **אבל פירש אחד מליפורי.** דידעין דלא דמן העיר היה אע"פ שפירי עיר שרובה משיאין לכהונה: **הולד שסוקי.** דנחד רובא לא מכשר: **וכי הא דכי אהא רב דימי אמר ועירי אמר רבי חנינא ואמרי לה.** שלא הוזכר רב דימי כאן אלא ועירי אמר רבי חנינא דבעין תרי רובי וכדמפרש טעמא: **הולכין אחר רוב העיר.** להכשיר: **ואין הולכין אחר רוב סיעה.** כגון במקום רחוק מן העיר דבדלתי מלכשי הסיעה הוה און מכשרין אותה ואפילו רובן כשרין: **וקשיא לן לפי לייא.** כנגד איפוא הדבר הזה סובב: **הני נידי.** רוב סיעה נידי ויש להלך בן אחר הרוב: **והני.** של עיר: **קביעי.** ואמרינן לקמן כל קבוע כמחלה על מחלה דמי ואפילו אין שס אלא אחד ופסול: **ולא און רוב סיעה גרידתא.** והני קאמר און הולכין אחר רוב סיעה לבדה וכל שכן אחר רוב העיר לבדה: **מ"ע.** אחר רוב סיעה לא: **גורה אטו רוב העיר.** דקביעי: **ופרכינן רוב העיר נמי.** אי עקר הבעול מביתו ואזל לגבה הוה נידי וק"ל כל דפריש מרובא פריש: **ומשני איכא דקאלא לגביהו בו.** ולא גרסינן מלמי איכא. יש שהולכת היא אללו והוה ליה קבוע הלך אפילו ברוב כשרים או רוב העיר או רוב סיעה פסול כרבי יהושע ומשום תרי רובי אשכרה דליכא למיגור מניד: **ולקח נצר מאתה מהן.** במקום קביעות: **ספיקו אסור.** דכל קבוע כמחלה על מחלה דמי: **ובנמצא.** כשר הנמצא צדוק ולא ידעין מחלה פריש: **הלך אחר הרוב הוואיל והבא לפנינו לא במקום קביעות לקחה וכבר פירשה על ידי אחר וכל דפריש מרובא פריש: דקאחי לה רובא מעלמא.** וכגון שרוב סיעת טבחי ישראל כשרים צלו ללאן דליכא תרי רובי או שרוב טבחי כל המדינה ישראל דליכא תרי רובי רוב העיר ורוב המדינה דניידי: **אלא מהשעה לפרדעים בו.** תוספתא היא במס' טהרות תשעה לפרדעים מתים כרשות היחיד ושכן אחד כגון צב שאוה דומה לפרדע צנייהם ונגע באחד מהן ספיקו טמא: **אלא מהשעה שרלים בו.** אף היא תוספתא במס' טהרות וקמי צרה"י ספיקו טמא צרה"ר ספיקו טהור אלמא כמחלה דמי ולקולה דאי לאו כמחלה דמי אין כאן ספק טומאה אלא ודאי טומאה דהא רובא שרלים: **אמר קרא וארכי לו עד שיהא מסוכין לו.** פרט למתכין להרוג את זה והרג את זה הכי דריש ליה ר"ש צבנהדרין. **ואמרינן התם ורצנן היכי דרשי ליה: אמרי דני ר' ינאי פרט לוורק און לגו.** לתוך חבורת בני אדם כענינים: **וישראלים אכל שני ישראלים עומדין ונתכין להרוג (ב) זה (והרג זה) והמרו צו וקבל התראה ונפלה הכאה על צוירו מייב.** והיינו עוממא דקאמר הכא ורצנן משום צבנהדרין הכי אימא: **סיפוק ליה דרובא כענינים (ג) ניגשו.** ולמה לי קרא. ואי נמי פלגא ופלגא אכתי לא איצטרין קרא דמאיכא תימי דניקטליה: **ספק נפשות.** [ספק] דימי נפשות להקל דהא והלילו העדה כתיב (במדבר לה): **דהוה ליה כענינים קבוע צנייהם.** ואשמועינן האי קרא דכל קבוע כמחלה על מחלה דמי: **הוראש שעה היסה.** הך דריב"ז לוכך שעה היסה או ראו שס שאר לדי היכר דברים להמיר אכל לדורות תרי רובי צעין: **מטיב רבי ירמיה בו.** ק"ס: **דמשום רוב העיר גרידתא אשכרה ואמר רב [עלה] הלכה כרבי יוסי:**

אמר רב צקרונות של כפורי היה מעשה בו פי לעולם דלא טענה בני ור' יוחנן בן גורי צמרייהו היכא דלא טענה צרי לכ"ע צעין תרי רובי והא דלא קאמר צמרייהו לעולם דלא טענה צרי משום דבאתקפתא לא קאמר אי צטוענת צרי בו אי נמי נוכל לפרש דצמרייהו נמי איירי צברי ודאיכא מנו ולא תקשי הלכתא אהלכתא דדוקא דיעבד פסיק שמואל כ"ג כדאמר לעיל ואת לא תשעיד עובדא עד דאיכא רוב כשרין אף על גב דלעיל משמע דרובו אחד שרי לכמחלה רב חייא בר אשי סבר דלכמחלה צעין תרי רובי ומתני' קמי רבי זו מנשא דמשמע לכמחלה:

דלמא אולא איחי אנבייהו. פי לתוך ביתם דאפילו בתוך העיר לא חשיב קבוע דדמי לנמצא צין התנויות דלא חשיב קבוע וכן גבי מינוק מושלך בעיר לא חשיב קבוע הוואיל ולא נמצא צבית ולכן פירש צקונטרס שפירש צועל מביתו ור"ס דבזיר פ"ד (דף י"ג וס"ט) פריך אהא דאמר האומר לשלוחו לא וקדש לי אשה סתם אסור בכל הנשים שבעולם מקן סתומה ומסיק אמרינן לא אלא אשה דלא ניידא ואת אמרת לי איסורא דנייד וכי תימא ה"ג צדוקא אשכחא וקדיש התם הדלא לניחותא משמע לגבי אדם לא שייך כל דפריש מרובא פריש משום דהדר לניחותיה ולאו פירכא היא דהתם נבעלס האיסור כשזה צל על שום אשה הדלא לניחותא האשה שקדש השליח אכל הכא כי אזלי איניו לגבה בעשה שאוסרה הכי הוא נייד: **פרט צוורק אבן צנו.** תימה דל"י שמעון קבוע מנא ליה ואין לומר דמסקינן צ"י השטרפין (פסהדרין דף ע"ט וס"ד) סבר כרבי דליף נמינה נמינה ואייתר ליה וארכי לו לקבוע דלמתי למנא דצי חוקיה מנא ליה קבוע דלתי ליה דרבי דהא צדון מתכין פטור ממנומנו:

וספק נפשות חקף. תימה למ"ד התראת ספק לא שמה התראה אפילו ספק נפשות להחמיר פטור משום דהתראת ספק היא ואי למ"ד שמה התראה הכי פטרינן ליה כשנמצא ישראל הרג הא מניספיק צבכה את זה ואחר והכה את זה וצונתר כשאמרו לו אל תומיר אע"ג דספק הוא וי"ל דשאי התם שידע צדאי שיבא לדי איסור אס יומיר או יכה שניהם מש"ה שמה התראה אכל הכא אינו יודע שודאי יבוא לדי איסור שאינו יודע את מי יכה: **ולר"י חסין לא בעינן תרי רובי ורבינו ב"ר.** הוה מני לנשוני שאני מיוק דלתי ל"י חוק דכשרו: **ולר"ב לא בעינן תרי רובי והתנן מצא**

מוסף רש"י

תשע חנויות בו ולקח מאחת מהן. בתוך המעט (פסחים טו). ספיקו אסור. דנפקא לן מקדאי כפיק צבמה דיומא (מקד) ובפ"ק דכמות (מ"ב) כל קבוע כמחלה על מחלה דמי, וזה מן הקבוע לקח (חולין צה). ובפ"ק פסחים טו. ויזין אשקיה במקום הקביעות מחוקין ליה כמחלה על מחלה (נדה י"ג). ובנמצא. שבר הנתמא כקבוע בין החנויות (פסחים טו). דהוה ליה מפרש מהן ולא נקח במקום הקביעות (נדה י"ח). דליד (חולין צה). הלך אחר הרוב. דכל דפריש מרובא פריש דבין דפריש אין כאן מורת קבוע (פסחים טו). דהשתא לא קבוע הוא (חולין צה). ומתיר (נדה י"ח). מחשבה צפרדעים בו. ספיקו טמא. ואע"ג דרובא לפרדעים ואין להם טומאה. כיון דשרי כרוב צנייהם הוה ליה מחלה על מחלה (נדה י"ח). וארב לו. קרא יתרא הוא, נכפז כי יהיה אש שזא לנשוה וקס עובי (טהורין טו). רובין דפליגי עליה דרבי שמעון מאי דרשי ציה. אמרי דבי ר' ינאי פרט לוורק אבן לגו. לתוך חבורת אדם יש שס כענינים וישראלים איכא למימר כענינים מסוכין (בי"ק טז) אכל מתכין לישראל זה והרג את חבירו לא אהא קרא לנעומו (טהורין טו). א"י נמי פלגא ופלגא. תשעה כענינים ונגע באחד מהן ספיקו טמא: **אלא מהשעה שרלים בו.** אף היא תוספתא במס' טהרות וקמי צרה"י ספיקו טמא צרה"ר ספיקו טהור אלמא כמחלה דמי ולקולה דאי לאו כמחלה דמי אין כאן ספק טומאה אלא ודאי טומאה דהא רובא שרלים: **אמר קרא וארכי לו עד שיהא מסוכין לו.** פרט למתכין להרוג את זה והרג את זה הכי דריש ליה ר"ש צבנהדרין. **ואמרינן התם ורצנן היכי דרשי ליה: אמרי דני ר' ינאי פרט לוורק און לגו.** לתוך חבורת בני אדם כענינים: **וישראלים אכל שני ישראלים עומדין ונתכין להרוג (ב) זה (והרג זה) והמרו צו וקבל התראה ונפלה הכאה על צוירו מייב.** והיינו עוממא דקאמר הכא ורצנן משום צבנהדרין הכי אימא: **סיפוק ליה דרובא כענינים (ג) ניגשו.** ולמה לי קרא. ואי נמי פלגא ופלגא אכתי לא איצטרין קרא דמאיכא תימי דניקטליה: **ספק נפשות.** [ספק] דימי נפשות להקל דהא והלילו העדה כתיב (במדבר לה): **דהוה ליה כענינים קבוע צנייהם.** ואשמועינן האי קרא דכל קבוע כמחלה על מחלה דמי: **הוראש שעה היסה.** הך דריב"ז לוכך שעה היסה או ראו שס שאר לדי היכר דברים להמיר אכל לדורות תרי רובי צעין: **מטיב רבי ירמיה בו.** ק"ס: **דמשום רוב העיר גרידתא אשכרה ואמר רב [עלה] הלכה כרבי יוסי:**

דלמא אולא איחי אנבייהו. פי לתוך ביתם דאפילו בתוך העיר לא חשיב קבוע דדמי לנמצא צין התנויות דלא חשיב קבוע וכן גבי מינוק מושלך בעיר לא חשיב קבוע הוואיל ולא נמצא צבית ולכן פירש צקונטרס שפירש צועל מביתו ור"ס דבזיר פ"ד (דף י"ג וס"ט) פריך אהא דאמר האומר לשלוחו לא וקדש לי אשה סתם אסור בכל הנשים שבעולם מקן סתומה ומסיק אמרינן לא אלא אשה דלא ניידא ואת אמרת לי איסורא דנייד וכי תימא ה"ג צדוקא אשכחא וקדיש התם הדלא לניחותא משמע לגבי אדם לא שייך כל דפריש מרובא פריש משום דהדר לניחותיה ולאו פירכא היא דהתם נבעלס האיסור כשזה צל על שום אשה הדלא לניחותא האשה שקדש השליח אכל הכא כי אזלי איניו לגבה בעשה שאוסרה הכי הוא נייד: **פרט צוורק אבן צנו.** תימה דל"י שמעון קבוע מנא ליה ואין לומר דמסקינן צ"י השטרפין (פסהדרין דף ע"ט וס"ד) סבר כרבי דליף נמינה נמינה ואייתר ליה וארכי לו לקבוע דלמתי למנא דצי חוקיה מנא ליה קבוע דלתי ליה דרבי דהא צדון מתכין פטור ממנומנו:

הנהגות הב"ח

(א) רש"י ד"ה אמרי וכו' להרג את זה והרג את זה:

תוספות ר"ד

בקרונות של צפורי היה מעשה וכדרי ינאי דאמר נבעלס בשעת קרונות כשירה לכהונה פי קרונות הבאים ממקום אחר ומתקבצים שם ליום השוק והוא שהיתה סיעה של בני אדם כשרים ועוברים שם דהוה תרי רובא לשורות רוב העיר ורוב סיעה. פי כל זה מפני שלא ידעה למי נבעלס אבל אי ידעה ואמרה לכשר נבעלתי הלכה כ"ג ונאמנת אפילו ברוב פסולים: (מקשי) א"י ברוב פסולים: **ואתמר א"ר** אמר רב הלכה כ"ר יוסי פי בעיני תרי רובי: א"ר יורא כל קבוע כמחלה על מחלה דמי בן לקולה בין לחומרא כגון ט' צפרדעים ושרין א' ביניהם ברה"י ונגע באחד מהן ואינו יודע באיזה מהן נגע ספיקו טמא. לקולא כגון ט' שרצים וצפרדע א' ביניהם ברה"י ונגע באחד מהן ואינו יודע באיזה מהן נגע ספיקו טהור אלא כמחלה על מחלה דמי ולקולה דאי לאו כמחלה על מחלה דמי א"י ספק טומאה דהא רובא שרצים: **רובא שרצים:**

הנהגות הב"ח

(א) רש"י ד"ה אמרי וכו' להרג את זה והרג את זה:

תוספות ר"ד

בקרונות של צפורי היה מעשה וכדרי ינאי דאמר נבעלס בשעת קרונות כשירה לכהונה פי קרונות הבאים ממקום אחר ומתקבצים שם ליום השוק והוא שהיתה סיעה של בני אדם כשרים ועוברים שם דהוה תרי רובא לשורות רוב העיר ורוב סיעה. פי כל זה מפני שלא ידעה למי נבעלס אבל אי ידעה ואמרה לכשר נבעלתי הלכה כ"ג ונאמנת אפילו ברוב פסולים: (מקשי) א"י ברוב פסולים: **ואתמר א"ר** אמר רב הלכה כ"ר יוסי פי בעיני תרי רובי: א"ר יורא כל קבוע כמחלה על מחלה דמי בן לקולה בין לחומרא כגון ט' צפרדעים ושרין א' ביניהם ברה"י ונגע באחד מהן ואינו יודע באיזה מהן נגע ספיקו טמא. לקולא כגון ט' שרצים וצפרדע א' ביניהם ברה"י ונגע באחד מהן ואינו יודע באיזה מהן נגע ספיקו טהור אלא כמחלה על מחלה דמי ולקולה דאי לאו כמחלה על מחלה דמי א"י ספק טומאה דהא רובא שרצים: **רובא שרצים:**

הנהגות הב"ח

(א) רש"י ד"ה אמרי וכו' להרג את זה והרג את זה:

תוספות ר"ד

בקרונות של צפורי היה מעשה וכדרי ינאי דאמר נבעלס בשעת קרונות כשירה לכהונה פי קרונות הבאים ממקום אחר ומתקבצים שם ליום השוק והוא שהיתה סיעה של בני אדם כשרים ועוברים שם דהוה תרי רובא לשורות רוב העיר ורוב סיעה. פי כל זה מפני שלא ידעה למי נבעלס אבל אי ידעה ואמרה לכשר נבעלתי הלכה כ"ג ונאמנת אפילו ברוב פסולים: (מקשי) א"י ברוב פסולים: **ואתמר א"ר** אמר רב הלכה כ"ר יוסי פי בעיני תרי רובי: א"ר יורא כל קבוע כמחלה על מחלה דמי בן לקולה בין לחומרא כגון ט' צפרדעים ושרין א' ביניהם ברה"י ונגע באחד מהן ואינו יודע באיזה מהן נגע ספיקו טמא. לקולא כגון ט' שרצים וצפרדע א' ביניהם ברה"י ונגע באחד מהן ואינו יודע באיזה מהן נגע ספיקו טהור אלא כמחלה על מחלה דמי ולקולה דאי לאו כמחלה על מחלה דמי א"י ספק טומאה דהא רובא שרצים: **רובא שרצים:**

על מחלה דמי מהאי קרא ונפקא לן (בי"ק טז) ובעי"ז טהורין טו) והא ליכא למילף מניה כרובא דמי, דהא מהיכא תימי לן, דילמא הא דפסור ליה להאי משום דספק נפשות להקל ולא משום דהשקיה ליה כרובא, אכל מחלה על מחלה ילפינן מניה, דאי לאו כמחלה על מחלה דמי לא הוה ליה ספק נפשות להקל ואמאי פטור הא רובא דשראל צנייהו, ורצנן אית לכו מתכין ליה והרג את זה חייב (טהורין טו).

על מחלה דמי מהאי קרא ונפקא לן (בי"ק טז) ובעי"ז טהורין טו) והא ליכא למילף מניה כרובא דמי, דהא מהיכא תימי לן, דילמא הא דפסור ליה להאי משום דספק נפשות להקל ולא משום דהשקיה ליה כרובא, אכל מחלה על מחלה ילפינן מניה, דאי לאו כמחלה על מחלה דמי לא הוה ליה ספק נפשות להקל ואמאי פטור הא רובא דשראל צנייהו, ורצנן אית לכו מתכין ליה והרג את זה חייב (טהורין טו).